

שמות פרק יט

(א) בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני: (ב) ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחנו במדבר ויחן שם ישראל נגד החר: (ג) ומשה עלה אל האלהים ויקרא אליו ויקח מן החר לאמר כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל: (ד) אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על פני נשרים ואבא אתכם אלי: (ה) ועתה אם שמוע תשמעו בקולי ושמרתם את בריתי והייתם לי סגלה מכל העמים כי לי כל הארץ: (ו) ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל: (ז) ויבא משה ויקרא לזקני העם וישם לפניהם את כל הדברים האלה אשר צוהו ויקח: (ח) ויענו כל העם יחדו ויאמרו כל אשר דבר ויקח ויעשה וישב משה את דברי העם אל ויקח: ... (ט) ויהי ביום השלישי בהית הבקר ויהי קלת ויברקים ויען כבד על החר וקל שפר חזק מאד ויחרד כל העם אשר במחנה: (י) ויוצא משה את העם לקראת האלהים מן המחנה ויתיצבו בתחתית החר: (יא) והר סיני עשן פלו מפני אשר ירד עליו ויקח באש ויעל עשןו כעשן הכבשן ויחרד כל החר מאד: (יב) ויהי קול השפר הולך וחזק מאד משה ידבר והאלהים יענו בקול: ... <מסתיים בפסוק כה>

שמות פרק כ

<עשרת הדיברות (א-י"ד)>

(טו) וכל העם ראים את הקולות ואת הלפידים ואת קול השפר ואת החר עשן וירא העם ויגעו [אין נוע אלא זיע – רש"י] ויעמדו מרחק: (טז) ויאמרו אל משה דבר אתה עמנו ונשמעה ואל ידבר עמנו אלהים פן נמות: (יז) ויאמר משה אל העם אל תיראו כי לבעבור נסות אתכם בא האלהים ובעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו: (יח) ויעמד העם מרחק ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים: פ

רמב"ן שמות פרשת יתרו פרק כ פסוק יז

(יז) כי לבעבור נסות אתכם בא האלהים - לגדל אתכם בעולם שיצא לכם שם בגוים שהוא בכבודו נגלה עליכם. נסות, לשון הרמה וגדולה, כמו הרימו נס (ישעיה סב י), כנס על הגבעה (שם ל יז), שהוא זקוף, לשון רש"י. ואינו נכון. אבל יתכן שיאמר, כי לבעבור הרגילכם באמונתו בא האלהים, שכיון שהראה לכם גלוי השכינה נכנסה אמונתו בלבבכם לדבקה בו, ולא תפרד נפשכם ממנה לעולם, ולמען תהיה יראתו על פניכם בראותכם כי הוא לבדו האלהים בשמים ובארץ ותיראונו ממנו יראה גדולה. ...

Berkovits, God, Man And History, p15-20 ~ relationship / יחס

... biblical religion bases itself on the possibility of a relationship between God and man. Everything in the Bible is communication between God and man; everything is relationship. [The relationship is established through revelation, primarily that at Sinai, but also through the prophets throughout the generations] ... p18 The most wonderful aspect of revelation, then, is not its content, but its possibility: Not the word of God, but the encounter itself. ... Before anything else, it is not an idea conveyed, but a relationship formed. ... p20 ... the very fact of the encounter reveals to man one of the most significant aspects of his nature – that he is worthy on the encounter.

Berkovits, God, Man And History, p89-90 ~ confidence, dignity / אימון וכבוד

The essence of the law is the same as that of the encounter itself: It is an expression of God's continued concern with man. That God commands man is proof that he considers man. The law represents the highest affirmation of man, as well as his crowning dignity. By giving man the law, his Maker declares: I do care how he lives and what he does with his life. ... p90 The law is a measure of confidence in man.... I order you because I know you can do it.

Berkovits, God, Man And History, p122

By obeying the command of God, the human organism itself becomes related to God; by *doing* the will of God, it is enabled to enter a relationship with the divine.

ספר הכוזרי מאמר א אות כה

... וכן פתח אלהים דבריו אל המון ישראל: "אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים", ולא אמר: "אני בורא העולם ובוראכם": וכן פתחתי לך מלך הכוזר כאשר שאלתני על אמונתו, השיבותיך מה שאני חייב בו וחייבין בו כל קהל ישראל, אשר התברר אצלם המעמד ההוא בראות עיניהם, ואחר כך הקבלה הנמשכת שהיא כמראה העין:

R. J. D. Bleich, With Perfect Faith, p.366

That a Torah was revealed was regarded as undeniable; the Eighth Principle stresses that it is the Torah which is in our possession which was the subject of this revelation, that it was revealed in its entirety, and that no additions were made by Moses.

ספר האמונות והדעות מאמר ג

מצאנו בשכל כי הסברא וההזדה אינם נעלמים אלא מן היחיד, אך הקבוץ הדת סברותם לא יתחלקו, אך אם יזידו ויסקימו על בריאת ההגדה לא יעלם זה בין ההמון מהם, אך תהיה הגדתם, בכל מקום שתצא, תצא עמה הגדת הסכמותם. וכאשר תראה הגדת אתותינו בני ישראל על אלה השלשה שרשים, תמצאה נצלת מאלה הטענות ברורה נאמנת.

Berkovits, God, Man And History, p.31

We are dealing here not with dogmas of a church, but rather with events that for thousands of years have exercised the most powerful influence in the history of a living people. Jewish children were not taught: "These are the things we Jews believe in," but "These are the things that happened to us and made us what we are."

R. Soloveitchik, Out of the Whirlwind, p. 14-15

Memory is not just the capacity of man to know events which lie in the past. Memory is experiential in nature; one does not simply recollect the past or just remember bygone, but re-experiences that which has been, and quickens events that are seemingly dead.

...
The reading of the *Aseret ha-Dibberot* is not only a didactic performance of *limmud*, but a restaging, a dramatic reenacting of *mattan Torah*. That is why the people rise when it is read... The rubric of "In every generation a person is required to see himself as if he had gone out of Egypt" is applicable not only to the Exodus, but to all events which the Torah has commanded us to remember and not forget.

... Experiential memory somehow erases the borderline separating bygone from present experiences. It does not just recollect the past, but reexperiences whatever has been.

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף כב עמוד א

+דברים ד' + "נרק השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלבבך כל ימי חייך] והודעתם לבניך ולבני בניך" וכתוב בתריה "יום אשר עמדת לפני יקוק אלהיך בחרב", מה להלן באימה וביראה וברתת ובזיע אף כאן באימה וביראה וברתת ובזיע;

Berkovits, God, Man And History, p.30

The Jewish encounter with God determined the entire course of Jewish history. Because of it, Israel never surrendered to other religions or civilizations. Acceptance of the meaning of their meeting with God shaped and preserved their identity.

ספר מורה הנבוכים חלק ג פרק כד

... אמרו כי לבעבור נסות אתכם בא אלהים הוא הענין בעצמו הנאמר במשנה תורה במי שיתנבא בשם ע"ז, כי מנסה ה' אלהיכם וגו', אשר כבר בארנו ענינו, כן הנה במעמד הר סיני אמר להם אל תיראו שזה המראה הגדול אשר ראיתם לא היה רק שיגיע לכם האמת בראות העין, בעבור שכשינסה ה' אלהיכם אתכם בנביא שקר אומר סתירת מה ששמעתם אותו להודיע שיעור אמונתכם, שתעמדו על אמונתכם ולא תמעוד אישורכם, ואלו הייתי בא אליכם שליח ואומר אליכם מה שנאמר לי ולא תשמעוהו היה אפשר שתחשבו לאמת מה שבפי זולתי כשיבא לכם בסתירת מה שאגיד אותו לכם, לולא ששמעתם אותו בזה המראה.

Berkovits, God, Man And History, p.31

The possibility of the encounter is never exhausted. Israel bears witness not only to the actual encounter in the past, but also to its ever present possibility.